

Checklist migranten (eerste, tweede en derde generatie)

Migratiegeschiedenis

- Hoelang is de familie in Nederland?
- Heeft er een gezinshereniging plaatsgevonden?
- Hoelang zijn vader, moeder en eventuele broers en zussen in Nederland? Wie waren er als eersten in Nederland?
- Is de opvoedingssituatie of gezagsverhouding geschaad door de migratiegeschiedenis?

Familie

- Hoe zijn de gezins- en familieverhoudingen?
- Wat is de positie van de cliënt in de familie?
- Welke familieleden kunnen een rol spelen bij de oplossing van de hulpvraag?
- Hoe worden er besluiten genomen in de familie?
- In hoeverre heeft de cliënt de ruimte om zelfstandig beslissingen te nemen? Denk aan relaties, seksualiteit, partnerkeuze, school, werk, wonen, enzovoort. Hoe ervaart de cliënt dit?
- Is de cliënt tevreden over zijn of haar band met het gezin? En over de band met de familie?
- Is het behouden van de goede naam van de familie (familie-eer) belangrijk? Zo ja, op welke manier? Wat doet de familie om de goede naam van de familie (familie-eer) te beschermen of te verdedigen?
- Wat gebeurt er als de cliënt zich niet houdt aan de regels van de familie?

Materiële leefomstandigheden en maatschappelijke positie

- Hebben alle leden van het gezin een verblijfsvergunning?
- Wat is de kwaliteit van de leefomstandigheden?
- Schaden de leefomstandigheden de ontplooiing van de kinderen?
- Is de maatschappelijke positie van het gezin veilig?
- Staat de familie in aanzien bij de eigen gemeenschap?

Leven met twee culturen

- Hoe wordt omgegaan met de cultuur en de traditie uit het land van herkomst en hoe wordt er omgegaan met de Nederlandse cultuur? Hoe ervaart de cliënt deze combinatie?
- Is er bij de cliënt of diens ouders sprake van een cultuur- of generatieconflict (tegengestelde opvattingen over gedragsregels tussen cliënt en familie)?

- Is er tussen de opvoeders en de kinderen sprake van een cultuur- of generatie-conflict?
- Hebben de kinderen verantwoordelijkheden thuis ten aanzien van communicatie met Nederlandse samenleving?
- Heeft de cliënt als kind van migrantenouders specifieke verantwoordelijkheden gekregen thuis zoals met betrekking tot communicatie naar Nederlandse samenleving? Zo ja, hoe ziet deze verantwoordelijkheid eruit? Hoe heeft de cliënt dit ervaren?

Gemeenschap

- In hoeverre maakt de cliënt onderdeel uit van een culturele en/of religieuze gemeenschap?
- Ervaart de cliënt ondersteuning van deze gemeenschap, en zo ja, op welke manier?
- Is er sprake van sociale controle binnen de gemeenschap? Zo ja, hoe ervaart de cliënt deze sociale controle? Belemmert deze sociale controle de cliënt in diens functioneren?

Omgaan met de eisen van de Nederlandse samenleving

- Is de cliënt op de hoogte van de eisen die in Nederland aan hem of haar worden gesteld?
- Anticiperen de kinderen op hun toekomst door met deze eisen te leren omgaan?
- Beschikt de cliënt daarbij over voldoende mogelijkheden en/of ondersteuning van zijn of haar familie? Welke rol spelen de kinderen in deze ondersteuning?
- Ervaart de cliënt discriminatie vanuit de Nederlandse samenleving? Zo ja, op welke momenten? Hoe gaat de cliënt hiermee om?
- Voelt de cliënt zich buitengesloten door mensen met een andere culturele achtergrond? Zo ja, op welke momenten? Hoe gaat de cliënt hiermee om?